

Vodniček Slovenija III je uredil Drago Kladnik. Na 105 straneh je predstavljenih šest ekskurzij po Sloveniji, ki so bile izvedene v letu 2004. V ospredju zanimanja so bile ponovno manj obiskane robne slovenske pokrajine.

Ana Vovk Korže (Oddelek za geografijo Pedagoške fakultete Univerze v Mariboru) je udeležence ekskurzije popeljala v Prekmurje. Ob prebiranju članka lahko spoznate najnovejše razvojne težnje v gospodarsko najmanj razviti slovenski pokrajini ter številne manj znane znamenitosti, ki so vredne vašega ogleda. Nenad Jelenčič, profesor na Osnovni šoli Podzemelj, je pripravil ekskurzijo po Beli krajini. V dveh dneh lahko ob lagodnem kolesarjenju spoznate zgodovinske ostanke mitreja pri Rožancu, uskoško vas, številne cerkve in naravne lepote Bele krajine, pri čemer ni izpuščena geografska problematika varovanja naravne in kulturne dediščine.

Tomaž Hartman je pripravil in izvedel zanimivo ekskurzijo v pragozd na Kočevskem. V članku z naslovom "Naj tu ostane pragozd – gozdni rezervati na Kočevskem" se lahko seznanite z razvojem Kočevskega. Posebna pozornost je posvečena pragozdnemu rezervatu Pugled – Žiben in drugim

izbranim naravnogeografskim značilnostim tega območja. Članek je opremljen s številnimi shemami in kartografskim gradivom.

Marjeta Jerič, članica Društva mladih geografov Slovenije in študentka geografije ljubljanskega Oddelka za geografijo Filozofske fakultete, je udeležence popeljala na Bloke in Vidovske hribe. Površinsko majhni pokrajini skrivata v sebi veliko geografsko pestrost. S Srečkom Zgago lahko obiščete Baško grapo, ki le redko pritegne pozornost slovenske javnosti, vendar se je tudi (ali pa ravno zato) vredno posvetiti tej 30 kilometrov dolgi dolini. V zadnjem prispevku predstavlja Irena Rejec Brancelj (Agencija Republike Slovenije za okolje) Koprsko primorje na nekoliko drugačen način. Namerno se je izognila obalni urbani aglomeraciji, da bi predstavila temeljne geografske značilnosti in procese v notranjosti Koprškega Primorja, ki ga označujejo istrske vasice, zaznamovane z depopulacijo.

Posebna odlika tokratnega vodnika je veliko nazornih slik ter sporočilnih kart in shem, ki bralcu še bolj približajo preučevane pokrajine in procese v njih. Uporabnost vodnika je v uvodu najbolje označil urednik: "Učitelji geografije lahko iz knjižice črpajo ideje za izvedbo ekskurzij v lastni režiji, drugi bralci pa se lahko podrobno seznanijo z nekaterimi slovenskimi pokrajinami ter pojavi in procesi, ki se pojavljajo ali so najlažje opazni in najbolj prepoznavni prav na predstavljenih območjih. Prelistajte knjižico in izvedeli boste marsikaj, morda pa jo boste odnesli s seboj na teren in vam bo koristen pripomoček ob spoznavanju manj znanih kotičkov naše domovine." Preberite – ne bo Vam žal.

Simon Kušar

Slovenska mesta skozi čas

Knjiga, ki sta jo kot katalog po istoimenski razstavi pripravila Vladimir Kološa in Andrej Nared, izdal pa Arhiv Republike Slovenije, nas vabi na sprehod po izbranih slovenskih mestih.

Bogato slikovno gradivo, ki je temeljni gradnik knjige, popelje radovednega bralca po skritih kotičkih naših mest, obenem pa mu tlakuje pot v preteklost in odstira zanimive podobe nekdanjih časov.

Avtorja prepustita besedo 256 bakrorezom, jedkanicam, litografijam, ksilografijam, risbam, gvašem, oljnim platnom, akvarelom, katastrskim načrtom, razglednicam in fotografijam, ki zgovorno prikazujejo razvoj slovenskih mest od 16. stoletja dalje, sama pa podobam dodata le krajši okvir, s katerim nam izbrana mesta osvetlita v zgodovinski luči.

Pri izbiri mest sta avtorja upoštevala tri temeljne kriterije: velikost in zgodovinski pomen mesta, ohranjenost primerne gradiva, ki bi služilo razstavi, in enakomerno zastopanost celotnega slovenskega ozemlja. Na tej podlagi sta izluščila: Ljubljano, Brežice, Celje, Črnomelj, Idrijo, Kočevje, Koper, Kranj, Krško, Maribor, Novo mesto, Postojno, Ptuj, Slovenj Gradec, Slovensko Bistrico in Škofjo Loko.

Zaradi pomembnosti sta uvrstila Ljubljano na prvo mesto, njej pa sledijo ostala mesta po abecednem vrstnem redu. Tudi sicer je največ prostora namenjenega glavnemu mestu, ki je v vsem obravnavanem obdobju predstavljalo najpomembnejše gospodarsko, politično in kulturno središče. Ob grajski hrib stisnjene hiše, čolni na široko razliti Ljubljani, topot konj in drdranje

kočij med ljubljansko gospodo, vrvež mladcev v liceju, ki se je tekom let pretil v žuborenje branjev, osamljeni most, ki mu je čas namenil priložnika na levi in desni, s tramovi podprti zidovi po potresu, vabeče trgovine Starega trga - nešteto podob, ki nam kažejo, kako čas gnete mesto in mu vdihuje domačnost in dandanes vidne poteze.

Vsakemu mestu namenijo slike svojo zgodbo – brežiški in celjski grad, nespremenjeni Glavni trg v Črnomlju, pravljicne podobe idrijskega rudnika, ob Rinžo stisnjeno Kočevje, Koper v naročju svetega Nazarija, Kranj v kulisi gora, srčni pozdrav popotnika iz Krškega, mariborski Lent, mestna hiša dolenske prestolnice, Postojnska jama, sanjski Ptuj, tišina Slovenj Gradca, preprostost Slovenske Bistrice, Homanova hiša v Škofji Loki ... so le bežni izseki, ki so se vtisnili v spomin pisca pričujočega zapisa, ki vam z navdušenjem polaga v srce "Otroci, potujite!". Naj slike v vas prebudijo zanimive zgodbe, zarišejo nove poti in vdahnejo nova spoznanja.

Spremno besedilo je prevedeno v angleški jezik, prav tako podnapisi pri slikah. K vsakemu mestu je dodana slika najstarejše listine, ki mesto prvič

omenja. Knjigo (271 strani, Ljubljana, 2005) dodatno bogatijo mestni grbi in pečati.

Žal pa se je v delo prikradlo tudi nekaj pomanjkljivosti, med katerimi geografi hitro opazimo predvsem nepravilnosti pri navajanju količine padavin in padavinskega režima.

Kljub temu je delo zanimiva popestritev, ki presega svoj osnovni namen razstavnega kataloga. Je vseh izdelek, ki bo zagotovo zasedel svoj prostor na knjižni polici vsakega ponosnega prebivalca izbranih mest. Prav tako si lahko le želimo, da bi razstavo, ki je doživela velik odmev v Pekingu, Skopju, Varšavi in Opolu ter je že bila na ogled v Celju, kmalu videli tudi v katerem od drugih slovenskih mest.

Janez Nared

Srečanje ameriških geografov 2006

Letošnje srečanje ameriških geografov je bilo že stodruge po vrsti in po enajstih letih ga je ponovno gostilo velemesto Chicago. 5470 udeleženk in udeležencev iz ZDA, Kanade in številnih drugih držav se je od 7. do 11. aprila 2006 vključevalo v številne predstavitve znanstvenih prispevkov in posterjev z najrazličnejših geografskih področij.

Predstavitve so v obliki okroglih miz potekale vsak dan v več kot 70 predavalnicah hkrati, v dveh dopoldanskih in dveh popoldanskih terminih. Poleg tega so organizatorji poskrbeli še za zanimive delavnice in ekskurzije. Podeljene so bile nagrade najboljšim znanstvenim prispevkom študentov. V času konference je

Chicago je bil zaradi številnih priseljencev dolga desetletja poznan tudi kot "Mesto sosesk". Danes je v mestnih medijih prisotnih kar 130 jezikov, urgentna zdravniška služba pa na telefonske klice lahko odgovarja v 27 jezikih (foto: Irena Mrak).